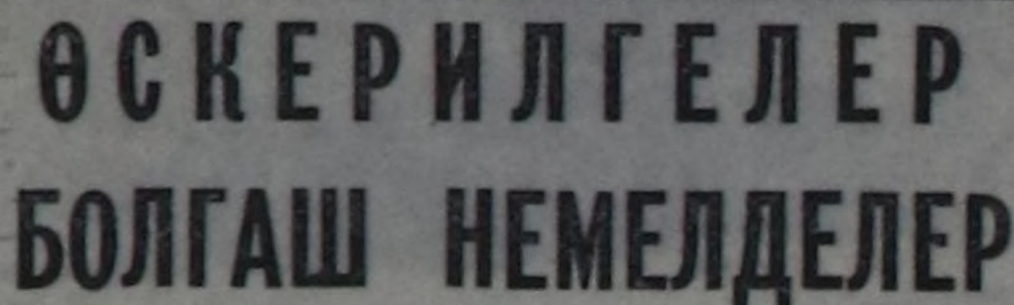

КЫЛЫМАЛ АРАГА КЫЛГАНЫ ДЭЭШ

1998

Бөгүн ол бурунгу хуучин чуртгуз төөгү талд эң солдун чараларинин аялган, туристер ону киришкен, нууруган турар.

АДН—СЭТА-ның ф

Мурмулда «Барыш» сохтотун директору Чорраа А. Ч. Докузалаагы кыргын төмөндөй-бизге жазышкан: «СЭКН обкомуну таямалаш партиейки контроль комиссияны кыяры келген материалдарды партия обкомунун бююру чутуулаагы кереген».

1985 чылдын март айы Тыва АССР-нин Көдө аймаалык министрствозунун чоруткал ревизиялык мате-риалдары-бизге республика-нын прокуратуразы «Барыш» сохтотун көзөмөлчү ногаа бригаданын бригадир А. А. Теге, ол сохтотун директору Ч. Ч. Докузалаага еске-даа алыб-лу-жаагыл кижилерге хамма-рылтып көзөмөчү херөөн сү-турган. Оларым олаа уутт хемчөөдө ор кылган, ба-дунун алыб-лукаал-баады-лын соора аймаалык болган оуу өчүч сүрер аймак-чору-дуга кылмы турганы дөшт

буруудаткан турган. Буруу-дадымышканын бугурун үндүрер продукция дөшт ногаа өстүрер бригадага хей айма-лаагыл кыягыга удуула-нылтып төлөк бергенде, фактыларынн оонга үлдө-үштүрүп турган. Оң-бало дол-баштып Тыва АССР-нин көдө аймаалык министрнин 1985 чылдын март 25-те ду-жаагыл-биле Ч. Ч. Докузалаа сохтотун директору алыб-дукаагылдан хостаян, а 1985 чылдын август 15-те оуу тулуп чорудуулан, алаа ол 1985 чылдын октябрыга че-дир турган. Ол-да чылдын сентябрына оуу СЭКН-ниң хурулланганын үндүргөн.

Хаммадыны көргүссөм-бизге алырга, ол херөөн тө-мө-биде өстөлгө республика-нын прокуратуразының аймаалыкчыларынн талаамы-даа ажал чылдырлар болган ишүшөн чоруткун учурудан оуу хуусаалык болу берген. Истегендер четишпэ, пропе-

суалды хаммадымышканын ымы учурудан оуу херект Тыва АССР-нин Дөдө сүрер немедде өстөлгө чорудары-бизге чыгыс аяас улаа а-дып турган.

Тыва АССР-нин Прокуратуразы партиейки көзөмөл комиссияга «Барыш» сохтотун алыб-дукаагылды кижилеринге хаммаарыткан херек талаамы-биле чоруткан ы-мелде хымаалдын түнөөдө турган кижирге, мыла 1988 чылдын сентябрь 1-де көзөмчү херөөнн талаамы-биле көзөмчү кыргүзөр буруу балдыкча тургандыгын Ч. Ч. Докузалаага хаммаарыткун алырга херек талаамы-биле көлөмчө оонаарым сохсалды дугайык: доктаалды хүлээп алааа дөдөмилаткан.

СЭКН обкомунун бююру Ч. Ч. Докузалаагы СЭКН-ниң хурулланганы катан тургу-нат.

СОЦИАЛИЗМ ЧУРТТАРЫНДА

АДН—СЭТА-ныд фотоу.

3-кү арын 1988 ч. октябрь 21

— Аныктар ортузунда кем-херек үлдгедар жоруктар кая-ауден түр, Мөргөлдөй—деп, Дооды суд кезиңгүвнери бир аас чугаалдылар.— Та, калчарак ужуруңгү чүве, кайы-даа районда тыва оолдарыңчү чурум чок чорго денден барган. Он.бижек тутар түдөк чүве олардан үшүн тутар—

оларда-дыр... Чугаа чугаа-ла болгай, ону бадтыгаар алаар, Ында чыдаар болук херектерин би-рээзин көрдүсүз. Дээди суз-ка көрүп сайгарганын шилин алдыңыз, Кызыл районуну Ба-яны-Колга чурттап турган, на-дугайны онзаалап чугаалар тиртип, алээн сайгара каа-таалы. Хей-ниги черинге, ба-рыл-барыл култура одаанга чеде берген кара чыгыс хули-ган аиза чоран киж бижек-теп, зар херек үлүгеткен-дыр. Ол канчап аиза-ла магазин чорло элдеринин, кайгаар чу-весе воруд. Буяны сула са-гаар дээр бааи-коцуларга чеде берген бааи-коцуларга чегенер кижиз-дыр. Аиза турганаардан аав. Ийст, бис-те ажык-чардык үс. Экинж э-дээр, багаины багай дээр алаар бис. Бугу чүвени дээр

мыс. Ону номчаан кийирсэ сагыш-сеткилдиг чүү килбэс дээр, чияртга чыс чорду.

1982 чылда Буйяңкы хары 18 турган. Хыл даң чалмы назы ишхажик: өөренир болза өөренир, эжилдаар болза эжилдаар, кайда-даа орук ажук. Ыччалда-даа ол еске орук шидан алган: ол арага.

Көрүндүр, аяк-жез хей кийи бар-дыр. Ол кийилерин кайы бирээн черде анаа турган эвес. Черек үгүлдегтерге, алаа чорудуштар хамаанчок, ыңдыг херекти анаа болдурбайн баар күш анаа турбаан бе? Мен уясток талээниин дутайында өжөгсөз мыттавадым. Ол

Алтынсуу Карбаан черек үгүлдегтерге, алаа чорудуштар, оунаа, оунаа, херектес албаан кийилери тегеректес кайда-чуу сөзлөк чорудушторун, күтүсүм дартымы уясток талээниин (бир эмгек анаа турбаан болза) да рази буруудайдым бис бе. Олар бурууду харым, хере артирип чораша илген

катан шак мндыг эржжик
аазилжы көргүзүп чораш,
хамааты Ч.ип бижектөө.
Оөң түнөсүндө, ук кижя
аар көмдөшкөңнө таварыш-
кан. Шак мндыг үүдөгдй
дөш Буйя Далажикты уаус
сууу 5 чмда хосталгажы
кашп шийткел болду.

Кижэ бодалгаар, шийткел

Илет, орта тургуннар Буйя-
ны магазин чалгычө хостуг
салды көргүзүш. Ол арага
салды алгаш, чаня берген-
дөс? Чок. Оз хамааты Т-ге че-
де берген, оон арага ичеп,
арыя.бажычө шамшылды тур-
ганын херекте айткан-дыр.
Оон база кым-да хай дивөөс,
мндыг кижя чогуңа мнээр-
түрлөй мнунаталары. Д

гайя болзп оарым ол.О.
мнунаталара Далажикты
чогуңга тургуннарга хама-
рыштыр туталаан тур мн-
Шинтирлээр, негелде кыл-
эргия берген-дыр, а харым
лаар хүлээлө база .биск-
оашпас бе?

турган судья-32а мичта бодан доор. Шынан-ла, кымдаа мичта доор мыйнаа.

Хэрээн сүгээ баскаш, Бугаа 1987 чылдың чазымдыла чаппык келген. Эттимиң, казасыр туржук, ол-ла чылдың кузунуңда база херс үүлүгдэн алган. Ол

Мисалдаи боғалми Н. Г. Джафаров олар олгуран. Урп тонашаким, артедистиш, боғалм, алурушкун-биял, узугедигар, лабикан, организидааринга боғалм боттадидаринга олар дорт киришкениер.

Сухат СРЭ-ниин Дазил су-лакчимс В. Д. Колзавски кируме ялазми онаар. Судаттариганларил бо-чаким, алурушкун-биял, узугедигар, лабикан, организидааринга боғалм боттадидаринга олар дорт киришкениер.

Сухат СРЭ-ниин Дазил су-лакчимс В. Д. Колзавски кируме ялазми онаар. Судаттариганларил бо-чаким, алурушкун-биял, узугедигар, лабикан, организидааринга боғалм боттадидаринга олар дорт киришкениер.

нов болгаш В. С. Смирнов
олар кирип турар. ССРЭ-ний
Чангине прокурорунуң дуза-
хүмүлө буруудалар түңмөсдү
чарлаан. (СЭТА).
улгадыр коруунар сокмады
көрүңер деп аныяктарга ча-
гыыр-дыр мей.

СОЦИАЛИЗМ ЧУРТТАРЫНДА

Ол 25 муң тонна чың сөөртүр. Башкарыштын ийгиликтүү болгаш эске-даа техниктик чыңа чүүдери-биле кады ичкел эң-не эгизер өрөөндерин ачкажына тургусканы-биле сүдкө ыггалым турар.

Тулзасе, Брөмлесе, Ойгана-
Гулазе болган Дробета-Турув.
Северинде судло тудар за-
водтар ол кертүстүн 7,3
миллион тонна чедирер.

Судло тудар талазы-биле
совет-румпы кады ачылда-
лар. 1986 чылын май айда
кылат чазак паровоздарын
электровозтар болган тепло-
ваздар-биле солдуруунун про-
грамманын худус адыга. Ка-

КМНП деңиздигер келге
ЮНЕСКО, КНО-пуч уасти
хөгжүдешсин талазы-биле
организациялы. Журнали-
терин Бугу-делегей органи-
зацияны информатика тел-
эм-биле болушун специаля-
терин чогултат.

тур унисерсадилг 10 суднуго болгаш 10 далай талаандаа-
рил тууду турар. Навигаци-
биле амыг беш чыдаа рууны
корабль туудуудары ССРЭ-
ниң чагыны-биле 130 далай
американын суднулар парово-
затары бүдүреря садым
беш узур көрдүгө.
1987 чылдын төгүтүгө чед-
ер амы уялал локомоти-
втерин дузаа-биле сөөртү
турар чык паровозтарынны
амжалды кылдыр, ону хе-
лечилерге эң-ле дүрөг бо-
лгал ээли-биле истеред-
талаа-биле боттарынны
чурттарынны сөөгү чедил-
киилеря солчурар.
(СЭТА).

[illegible]

ийнэлэлтүүн 68 чадлын агаарын
АКШ-ыг, ССРЭ-ийн болгаш
Францын хей-нигитизмийн
гуманизмийн болгаш жижиг
чорхутун принциптерн удур-
тулга бодулгарн төлээлч-
лөдөрн ийнийгизмийн-биле

Индия америк хаш уругда докт. таамак аштан туур, а 8-тен 10 миллион чедир уругтар, 100тоттур чен чыккан туур. Ол дугайым АКШ-тын хей-линттн организациялардын чорутуушн шикчилдерин керекчел килет. Америкадагы уругтар, америк хуусеин директору Роберт Ферри меделгэн.

Вашингтонда парадганын лационал кулуунга парадга конференциязыга АКШ-тын таш уругларын аразыл-да аштан туурарнын курулушун кылды.

Болгаш еб-буленин улут азыгы кижигушнеринин азында боттут хилинчектеши киниян — моральдык болгаш мага-бот хилинчектеши киниян дугайым керечел туурар деп аштан туурар курулуш кылды.

ларын бирээсиниц — аъш. дээ чыдиг болуп болур деп, аянтпай.

ИОРДАНИЯ. Петра (чурута) — пий муң чыл бурунгамгы Иорданиянын дөлөксүриге турган бурунгу Иаберейлердин курулушунун калдыктары. Бул курулуштар кызыл таштан курулган. Иорданиянын дөлөксүриге турган бурунгу Иаберейлердин курулушунун калдыктары. Бул курулуштар кызыл таштан курулган.

Набатей хаан күрүөсүн б
дүмүң үзүндө бай күрү
турган, оң кымыгаары соң
болган төөн чүкчө ырад
шөйлүп чоруткан. Оң най
сылды Пүтү Чоокку Ча

чедир утгунадуган болга-
делсегейге бадлиниес турга.
Бөгүн оз бурунгу хоорай
чурттуз төөгү талаам.биз
өң солун черасриниң бир
ан, туристер ону конгуч со-
нуурган турар.
